

คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา คืออะไร VS คดีแพ่ง VS คดีอาญา

คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา หมายความว่า คดีแพ่งที่มีมูลมาจากการกระทำความผิดทางอาญา หรือความรับผิดในทางแพ่งเกิดจากผลของการกระทำความผิดอาญาโดยตรง เช่น ความผิดทางอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน ผู้เสียหายที่ได้รับอันตราย หรือเสียหายจากการกระทำความผิดอาญาดังกล่าวนั้นย่อมเรียกค่าสินไหมทดแทนในทางแพ่งได้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๐ “การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง”

คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องคดีอาญามีผลในทางกฎหมายแตกต่างจากคดีแพ่ง คดีอาญา โดยทั่วไป ดังนี้

๑. ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะฟ้องคดีส่วนแพ่งได้ทั้งต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญา หรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ (ซึ่งคดีแพ่งปกติจะฟ้องที่ศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาไม่ได้)

๒. ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกร้องให้จำเลยคืนทรัพย์หรือชดใช้ราคาที่ถูกประทุษร้ายในคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชกฉ้อโกง ยักยอกหรือรับของโจรแก่ผู้เสียหายโดยขอมาในคดีอาญานั้นๆ ก็ได้

๓. ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยถือว่าคำร้องเป็นคำฟ้องและผู้เสียหายอยู่ในฐานะโจทก์ในคดีส่วนแพ่ง

สรุปว่าคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องคดีอาญาก็คือคดีแพ่งนั่นเอง การดำเนินการฟ้องร้องต้องดำเนินการตามหลักการหลักทั่วไปของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น ต้องมีการร่าง คำฟ้องให้ครบถ้วนตามกฎหมาย ฟ้องต่อศาลในคดีแพ่งที่มีเขตอำนาจ และเสียค่าธรรมเนียมศาล เป็นต้น แต่ด้วยสถานะของความเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องคดีอาญา กฎหมายยังเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายมีช่องทางเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดได้โดยตรงต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญานั้นก็ได้ กล่าวคือ ผู้เสียหายยังมีสิทธิที่จะใช้ช่องทางตามผลทางกฎหมาย ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ได้ด้วย โดยใช้สิทธิผ่านทางพนักงานอัยการมีคำขอในคดีอาญาที่ฟ้องร้องแทนผู้เสียหาย หรือโดยผู้เสียหายยื่นคำร้องเรียกร้องค่าเสียหายเข้ามาในคดีอาญาด้วยตนเองก็ได้ และที่สำคัญไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลเหมือนเช่นคดีแพ่งปกติ